

From: [Meindert Mak](#)
To: [Raadsgriffie](#)
Subject: Brief misbruik ZP muziekdocenten en zorgen over toekomst vakmusici
Date: donderdag 21 juni 2018 21:30:34
Attachments: [brief aan wethouder van cultuur Zwolle d.d. 14-06-2018.docx](#)

Beste griffier van de gemeente Zwolle,

In bijgesloten brief wil ik mijn grote onvrede en zorg kenbaar maken aan de gemeenteraad over het misbruik maken door zgn. particuliere muziekscholen van ZP'ers in de muziek.

De brief is gericht aan de nieuwe wethouder van cultuur en creatieve economie in de hoop dat zij passende maatregelen neemt om dit misbruik tegen te gaan.

Met vriendelijke groeten,

Meindert Mak
Gitaardocent
Mobiel 0031(0)6 34036384
www.mmak-gitaarlessen.nl

Zwolle 14-06-2018

Beste mevrouw Schuttenbeld,

Allereerst wil ik u graag feliciteren met uw benoeming als wethouder van Zwolle. U heeft in uw portefeuille o.a. cultuur en creatieve economie. Dit is de reden waarom ik aan u deze e – mail stuur.

Wat is er aan de hand:

ZZP muziekdocenten met een vakopleiding, meestal mensen met een conservatorium bachelor en vaak ook master opleiding, worden in Zwolle uitgebuit door particuliere muziekscholen.

Als gevolg van het verdwijnen van “de Muzerie” is het muziekonderwijs overgeleverd aan “marktwerking”. Naast het lerarencollectief, “Kinderen hebben recht op muziek” genaamd, dat uit de Muzerie is ontstaan, kregen andere particuliere initiatieven ruim baan de vrijgekomen ruimte in te nemen. Deze laatste groep, zich muziekschool noemende ondernemers, zagen mogelijkheden. Op zich is daar niets mis mee, maar..... ze gedragen zich nu als “koppelbazen uit de jaren 70 van de vorige eeuw in de bouw”.

Hoe werken ze: Ze benaderen studenten van het conservatorium die in de eindfase van hun opleiding zitten met de vraag of ze les willen geven via hun bedrijfje als ZZP’er. Vaak gaan studenten daar op in. Dan hebben ze alvast wat werk en straks een begin van inkomen als ze klaar zijn met hun opleiding. Ze bieden echter hele lage tarieven: € 18, € 20, soms € 25,- per uur lesgeven. Ter vergelijking: het advies van de NTB (Nederlandse toonkunstenaars bond) is voor 2018 € 41,- per uur exclusief voorbereidings uren. Eenmaal afgestudeerd krijgt men na verloop van tijd door dat het tarief veel te laag is. Maar dan is het “slikken of stikken”.

Officieel is er geen sprake van een gezagsverhouding, maar ze gedragen zich vaak wel zo. Werktijden, voorwaarden, oudercontact, zelfs het voeren van een e – mailadres van de muziekschool, het verplicht meewerken aan voorspeelavonden etc. Voorbereidingsuren worden niet vergoed. Soms wel wat reiskosten, maar lang niet altijd.

Daarnaast bepalen deze “muziekscholen” het aantal te geven lessen per jaar. Dat zijn er meestal 36 (heel soms 38). Het gevolg is dat een ZZP’er 16 weken niets kan factureren. Dit is 31% van de tijd. Er wordt echter wel 52 weken geïncasseerd door de ondernemers.

Even een rekensommetje: Een bekende muziekschool in Zwolle. Maandelijks incasso aan leerlingen € 56,50 voor 20 minuten individueel les. Er gaan 3 leerlingen in een uur x 12 maanden.

Opbrengst per lesuur per jaar: € 2034,- . Uit te betalen aan ZZP’er: 36x € 18,-/€ 20,-/€ 25,- = € 648,- /€ 720,-/€ 900,-. Winst per lesuur per jaar respectievelijk: € 1386,-/ € 1314,-/€ 1134,-. Ter vergelijking de winst per lesuur per jaar met het door de NTB geadviseerde tarief a € 41,- (= € 1476,-): € 558,- .

Stel nu dat er 600 leerlingen (= 200 jaar lessen) zijn is de winst per jaar respectievelijk: € 277.200,- /€ 262.800,- / € 226.800,- en met het NTB tarief € 111.600,- .

Het jaar inkomen van een ZZP’er, uitgaande van 24 lessen per week (= 36 uren werkweek) is respectievelijk: € 15.552,- / € 17.280,- / € 21.600,- en met het NTB tarief € 35.424,- bruto per jaar. Dit is zonder voorbereidingstijd (maar die wordt toch nooit uitbetaald). Van dit inkomen moeten dan

nog de kosten van deze ZZP'er afgetrokken worden. Snaren en ander onderhoud instrument, muziekboeken, afschrijving instrument, telefoonkosten, internet abonnement etc. etc.

Het behoeft geen betoog dat deze vaak jonge mensen, meestal onder de 27 jaar, geen droog brood verdienen. Dit levert enorme sociale misstanden op: geen toegang tot de woningmarkt (vaak te weinig inschrijvingsjaren bij de woningzoeker voor sociale woning en men kan geen inkomen overleggen wat genoeg is om iets te huren), geen inkomensonafhankelijkheid voor vrouwen en mannen, geen perspectief op een goed inkomen, geen rechtszekerheid, geen geld om je te verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid (een zieke ZZP'er is een dooie ZZP'er), geen pensioen opbouw, geen perspectief een kinderwens te vervullen etc.

Jongeren die (af)studeren aan een conservatorium realiseren zich bovenstaande zaken vaak niet. Ze zijn daar ook helemaal niet mee bezig. En ..... dat zou ook eigenlijk in een beschaafde maatschappij als de onze niet nodig moeten zijn. Zij moeten gaan voor hun opleiding en idealen.

Degenen die dit wel dondersgoed weten, zijn de ondernemers die ze misbruiken. En daar wordt ik zo ontzettend boos van.

Ik heb op latere leeftijd mijn vakopleiding mogen volgen tussen deze leuke, creatieve, mooie studentenmensen. Velen zijn mijn vrienden geworden. Het is frustrerend voor mij te zien dat een vriendin uit het conservatoriumhuis op het Assendorperplein moet om plaats te maken voor anderen, en dat is logisch, maar geen woning kan vinden. Anderen zijn ICT'er geworden omdat er geen perspectief is. Anderen zijn vlak over de grens in Duitsland gaan werken, weer anderen overwegen Nederland helemaal te verlaten, te vluchten omdat er geen werk is wat loont, hun vak niet wordt gewaardeerd in onze rendementsmaatschappij.

De stadskamer is nu de club die moet bemiddelen tussen vraag en aanbod in de culturele educatieve sector. Het goed in kaart brengen van het aanbod vraagt al veel tijd (dus geld), laat staan het goed in contact brengen van, bijvoorbeeld scholen, met culturele aanbieders. Het is logisch dat men dan al gauw geneigd is ze te koppelen aan de zgn. particuliere "muziekscholen" waarover ik het in bovenstaande stuk heb. Het koppelen aan individuele bedrijfjes (docenten zoals ik) is veel omslachtiger.

Het enige goede wat ik nu zie in Zwolle, is het lerarencollectief "kinderen hebben recht op muziek": leraren voeren hun eigen tarief en dragen aan het collectief een klein bedrag per leerling af voor de "overhead". Echter zijn deze docenten al snel te duur als je het afzet tegen de commerciële "cultuurondernemers".

De gevolgen van alle ontwikkelingen die ik heb beschreven zijn op korte termijn misschien niet merkbaar voor het aanbod op het gebied van muziekonderwijs, maar op langere termijn verwacht ik ze weldegelijk. Er zal een tekort aan goede(!) muziekdocenten ontstaan door het slechte perspectief als boven beschreven. Er ontstaat een enorme kapitaalvernietiging omdat mensen die van de muziekvakopleidingen komen er niet hun beroep van kunnen maken. Zij zijn genooddaakt iets anders te gaan doen om te voorzien in hun levensonderhoud, waardoor het bijhouden van hun vak in gevaar komt. Een deel zal levenslang moeten worden ondersteund in inkomen. Dat gaat de gemeenschap veel geld kosten. Uiteindelijk zal goed muziekonderwijs heel duur worden en alleen bereikbaar zijn voor de rijken. Dan zijn we weer terug in de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw.

Nu al zie je dat muziekonderwijs voor, met name de groep van huishoudens met inkomens tussen 110% van het minimum en 1,5x modaal, onbetaalbaar wordt. Uit deze groep komen heel veel potentiële leerlingen. Voor de laagst betaalden is er "het Jeugcultuurfonds" en dat is fijn. Maar waar is de ondersteuning voor de groep net daarboven gebleven? Daarom zou het goed zijn als de gemeente de hele ontwikkeling van privatisering aangaande het muziekonderwijs weer terugdraait. In ieder geval zal de haalbaarheid van een nieuwe gemeentelijke muziekschool moeten worden onderzocht met voor elke inkomensgroep de financiële steun die deze verdient.

Wat de uitvoerende musici betreft zie ik sinds een paar jaar een ontwikkeling waarbij voor pas afgestudeerden geen ruimte meer is mits ze voor niets spelen.: Festivals zoals "Zwolle Unlimited" zijn geworden tot plaatsen waar alleen nog ruimte is voor lekker eten en drinken en amateur musici in een bepaald genre. Het stadsfestival met zijn steigers waarop klassieke ensembles concertjes verzorgden in al zijn diversiteit, waarbij de stad merkbaar bruisde, is mijns inziens afgeslankt tot een "VVD feestje op locatie!" Ensembles die september 2017 een mail stuurden naar de organisatie van Zwolle Unlimited om zich aan te melden, kregen in maart 2018(!) een berichtje dat "hun mail in goede orde is ontvangen en doorgestuurd is naar de organisatie van Zwolle Unlimited 2018". Zo serieus neemt men ons musici!

Ik vraag u met klem:

particuliere muziekscholen aan te sporen hun ZZP'ers in ieder geval goed te betalen danwel in dienst te nemen volgens cao.

geen euro subsidie te verstrekken aan dergelijke ondernemers, ook niet als ze een stichting zijn, als zij hun ZZP'ers niet goed betalen (€ 41,- per uur excl. voorbereidings en reistijd) of in geval van loondienst niet volgens cao.

te verplichten de tarieven die ze uitbetalen aan ZZP docenten openbaar te maken op hun website.

vakopleidingen te verplichten hun studenten beter voor te lichten over dit soort misstanden en te wijzen op hun rechten en de mogelijkheid lid te worden van vakorganisaties.

organisatoren van festivals in Zwolle met klem te vragen (indien mogelijk onder subsidie voorwaarden te verplichten) het muziekaanbod "breed" te houden, dus ook ruimte voor klassieke muziek en experimenten. Bij voorkeur musici te vragen die een vakopleiding hebben genoten, waardoor vakmusici vakervaring kunnen opdoen en van artiesten met veel vakervaring kunnen leren. (neem als voorbeeld het jaar 2015 waarin Herman van Veen met jonge musici in zijn ensemble de hoofdact was met daar omheen ensembles van de ArtEZ Masteropleiding). Dan wordt het niveau ook weer hoger.

ArtEZ meer te betrekken bij de festivals op zich en een meerwaarde te laten zijn d.m.v. masterclassais door de deelnemende professionals.

Het zou fantastisch zijn als u, in uw functie, de macht van "de markt" in de kunst en cultuursector kan keren. Inwoners die alleen maar de spreekwoordelijke "boerenkool voorgeschoteld krijgen" zullen uiteindelijk alleen nog maar "boerenkool eten" en later "alleen nog maar "boerenkool kunnen produceren".

Door mijn contacten met radio 1 ben ik in de gelegenheid mee te werken aan het maken van een item over de positie van muziekdocenten na de bezuinigingen door toemalig staatssecretaris H. Zijlstra in 2010/2011. Bent u bereid aan een dergelijk item mee te werken?

Heel graag een reactie.

Met vriendelijke groeten,

Meindert Mak. Afgestudeerd Bachelor klassiek gitaar/Afgestudeerd Master gitaareducatie en onderzoek.

+31 6 34036384